

SUNDHEDSPLEJERSKENS NYHEDSBREV

August 2019

Sundhedsplejen udsender nyhedsbreve til kommunens skoler, daginstitutioner og dagpleje.

I hvert nummer sættes der fokus på et udvalgt emne.

Mange hilsner

Sundhedsplejen i Næstved
Kommune

Sundhedsplejerske Nana Hjort
nchjo@naestved.dk

tlf 40424815

ØJENBETÆNDELSE

Øjenbetændelse (conjunctivitis) er betændelse eller irritation i øjets bindehinde. Bindehinden dækker "det hvide" af øjet og indersiden af øjenlåget.

Øjenbetændelse er meget hyppig hos børn, og smitter ved direkte berøring og indirekte via genstande som legetøj, fælles håndklæder etc. Der kan også ske smitte gennem luften ved hoste eller nys.

De fleste tilfælde af øjenbetændelse helbredes spontant, og der er sjældent behov for antibiotika

Sygdommen kan deles op i tre – ikke smitsom øjenbetændelse, mild form for øjenbetændelse samt svær form for øjenbetændelse.

Ikke smitsom øjenbetændelse

Allergisk øjenbetændelse udløst af bl.a. pollen, husstøvmider og kosmetik. Tilstanden ses ofte sammen med høfeber. Symptomerne er kløe, vandigt tåreflåd. Oftest er infektionen dobbeltsidig. Ydermere kan stærkt lys, støv, fremmedlegemer og diverse kemikalier forårsage irritation af øjnene (ikke smitsom øjenbetændelse).

Børn med ikke smitsom øjenbetændelse må frit komme i institution og dagpleje.

Mild form for øjenbetændelse

Der er to former for mild øjenbetændelse. Tilstanden opstår ofte i forbindelse med forkølelse, og begge former er meget almindelige blandt børn:

- ❖ Tilstopning af tårekanalen (tilstoppede pga. af hævede slimhinder). Symptomerne er let rødme af øjet/øjnene, tåreflåd og lidt blakket pusdannelse i øjenkrogen ("gule klatter") mest udtalt efter søvn. Børn med denne form for øjenbetændelse må gerne komme i institution/dagpleje.
- ❖ Visse typer virus, som kun er lidt smitsomme. Symptomerne er ikke særlig udtalte, og almentilstanden er ikke påvirket. Antibiotika har ingen virkning. Børn med denne form for øjenbetændelse må gerne komme i institution/dagpleje.

De "gule klatter" i øjnene kræver ikke behandling, da de kun giver milde gener, og da antibiotika er uvirksomt på disse typer virus.

Hvis symptomerne varer ved i mere end en uge, bør barnet dog ses af en læge, da der i så fald kan være behov for behandling eller særlige forholdsregler.

Svær øjenbetændelse

Svær øjenbetændelse er forårsaget af bakterier eller visse former for virus. Tilstanden er langt sjældnere end den milde øjenbetændelse. I disse tilfælde driver øjet med pus, og der er rødme og hævelse i det hvide af øjnene og på indersiden af øjenlågene. Barnet oplever tørhedsfornemmelse, svie og brænden i øjet, ligesom der kan være lysskyhed og tåreflod (øjet render spontant i vand). Barnets almentilstand kan være påvirket.

Svær øjenbetændelse er meget smitsom, og barnet må ikke komme i institution eller dagpleje. Tilstanden kræver lægebehandling. Det er meget vigtigt at overholde behandlingen, da øjenbetændelsen ellers kommer igen. Den behandlende læge tager stilling til, hvornår barnet må møde igen i institution eller dagpleje.

Efter mindst to døgn behandling, må barnet komme i institution, såfremt symptomerne er forsvundet – dvs. at der ikke længere er pusflåd, lysskyhed eller påvirket almentilstand. Behandlingen skal dog fortsætte i længere tid som foreskrevet af lægen.

Forebyggelse

God håndhygiejne (grundig håndvask eller hånddesinfektion) er det vigtigste værn i forhold til at forebygge smitte af øjenbetændelse. Generelt skal håndhygiejne udføres før man skal i gang med noget rent (fx borddækning og madlavning) og efter man har rørt noget snavset – ligesom der altid skal udføres korrekt håndhygiejne efter kontakt med væske fra øjnene.

Smitte ved øjenbetændelse - uanset årsag - forebygges ved god hygiejne og hyppig håndvask

Ved alle former for øjenbetændelse, skal man være meget omhyggelig med oprensning af øjnene for ikke at sprede smitten fra det ene øje til det andet.

Udfør håndhygiejne før og efter behandling af øjnene (grundig håndvask eller hånddesinfektion). Rens øjet med et stykke vat vædet med lunken vand eller fysiologisk saltvand for at fjerne pusset. Bevægelsen er indefra og ud. Man må ikke bruge det samme vat til begge øjne. Fysiologisk saltvand kan købes på apoteket, eller man kan lave det selv ved at opløse 1 tsk. Fint salt i ½ liter kogt, afkølet vand. Saltvands-opløsningen kan holde sig et døgn i køleskab.

Det frarådes at bruge kamillete til behandling af øjenbetændelse af hygiejniske grunde, og da der er lokalt irriterende stoffer i kamillete.

Hvornår må barnet møde i institution eller dagpleje igen?

Ofte kan det være svært for personale og forældre at afgøre, hvorvidt et smittet barn må modtages i institution/dagpleje, da dette afhænger af årsag og sværhedsgrad. Ved tvivl kontaktes egen læge eller øjenlæge, som ud fra diagnosen afgør, hvorvidt barnet skal i behandling, og hvornår barnet må møde i institution eller dagpleje.

Sundhedsstyrelsen fastslår at børn med svær øjenbetændelse ikke må komme i institution/dagpleje, hvis der er:

- ❖ Stærkt pusflåd
- ❖ Tydelig lysskyhed
- ❖ Påvirket almentilstand

Efter mindst to døgn behandling med antibiotika, må barnet med svær øjenbetændelse komme i institution, såfremt symptomerne er forsvundet – dvs. at der ikke længere er pusflåd, lysskyhed eller påvirket almentilstand. Behandlingen skal dog fortsætte i længere tid - som foreskrevet af lægen.